

15/10/03

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD EN AMBTENARENZAKEN,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 10 juni 2003 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 21 november 2002 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 03 juli 2003,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

1. Omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische waarde, de historische in casu de architectuurhistorische waarde, en de socio-culturele waarde:

- als **monument**:

De "Witte Hoeve", zijnde het boerenhuis met aanbouwen en de stalvleugel (zonder de nieuw gebouwde schuur, wagenhuis en loods), gelegen te Knokke-Heist (Knokke), Graaf Jansdijk 536;

bekend ten kadaster:

Knokke-Heist, 3e afdeling, sectie K, perceelnummer(s) 495B(DEEL).

De **historische waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een hoeve met één van de oudste geschiedenissen van de streek. De hoeve werd hoogstwaarschijnlijk gebouwd op het einde van de 13de eeuw, vlak na de inpoldering van de Vagevuurpolder. De vroegst gekende geschreven bron die gewag maakt van de Witte

Hoëve dateert van ca. 1570, de kaart van Pourbus van 1571 vermeldt de site eveneens. De hoeve is één van de oudste complexen die bewaard werden in Knokke en die verwijzen naar de vroegste geschiedenis van het dorp.

De **historische** waarde, in casu de **architectuurhistorische** waarde, wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een duidelijk voorbeeld van de typische inplanting van een polderhoeve, aan de rand van de Vagevierpolder (1282-1294), vlak achter de op deze plaats duidelijk zichtbare Graaf Jansdijk. De polderhoeves waren zowel op de ontginning van de nieuwe gebieden als op de beweiding van de schorren buiten de beschermende dijken gericht.
- als zijnde een authentiek geheel, dat visueel heel sterk is vanaf de Graaf Jansdijk, bestaande uit een in kern 17de-eeuws boerenhuis en 18de-19de-eeuwse stalvleugel. Het witgekalkte boerenhuis met opkamer heeft een prachtige, bewaarde kelder met versierd gestuct gewelf, gedateerd "AN1686NO". De bakstenen stalvleugel is een langwerpig volume gekenmerkt door uilegaten in de zijpuntgevel.

De **socio-culturele** waarde wordt als volgt omschreven:

- als zijnde één van de bekendste en oudste historische hoeves van Knokke-Heist
- als zijnde één van de schaarse relictten in het sterk veranderende landschap, verwijzend naar het oorspronkelijke gebruik van het polderlandschap in Knokke-Heist. De link tussen de hoeve en de op deze plaats nog zichtbare Graaf Jansdijk, waarvan een gedeelte is beschermd, is daarbij van uitzonderlijk belang.

2. Omwille van het algemeen belang gevormd door zijn de historische waarde, de historische in casu architectuurhistorische waarde en de socio-culturele waarde :

- als **monument**:

De hoeve z.g. "De Grote Stelle", bestaande uit: ten zuiden van de Hazegrasstraat boerenhuis, bakhuis/zomerkeuken/washuis, hondenhok, muurtje naar schapenstal, schapen/hengstenstal; ten noorden van de Hazegrasstraat de schuur en twee stallen, aan het oosten door een bakstenen muur afgeboord, gelegen te

Knokke-Heist (Knokke), Hazegrasstraat 120;

bekend ten kadaster:

Knokke-Heist, 2e afdeling, sectie G, perceelnummer(s) 375A(DEEL), 390C(DEEL).

De **historische** waarde wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een hoeve waarvan de ontstaansgeschiedenis nauw verbonden is met de inpolderinggeschiedenis van Knokke, enerzijds wat betreft de naamgeving, die verwijst naar een stelle of vluchtheuvel met waterput in de schorren die zich op het terrein van het erf bevond, anderzijds door de bouw van de hoeve door de familie Lippens vlak na de indijking van de Nieuwe Hazegraspolder in 1784-1785.
- als zijnde een hoeve die deel uitmaakte van de kern van het domein van de familie Lippens, die in Knokke een belangrijk deel van de inpolderingen heeft gerealiseerd en van daaruit verder de ontwikkeling van de badstad heeft bepaald.

De **historische**, in casu **architectuurhistorische** waarde wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een typische polderhoeve met losstaande bestanddelen, met eind-18de-eeuws boerenhuis met opkamer en deels eind-18de-eeuwse schapenstal als oudste bewaarde elementen aan de zuidkant van de Hazegrasstraat, en aan de noordkant van de straat een monumentale 19de-eeuwse schuur met geïncorporeerde stallen als meest opvallende element; aangevuld met gaaf bewaarde bijgebouwen.

- als zijnde een authentiek geheel van losstaande bestanddelen, dat visueel heel sterk is door zijn typische ligging aan beide zijden van de Hazegrasstraat, zijnde de vroegere Paulusdijk.

De **socio-culturele waarde** wordt als volgt beschreven:

- als zijnde één van de bekendste historische hoeves van Knokke-Heist.
- als zijnde één van de schaarse relictten in het sterk veranderende landschap, verwijzend naar het oorspronkelijke gebruik van het polderlandschap in Knokke-Heist.
- als zijnde een hoeve die vanaf eind 18de eeuw in eigendom was van de familie Lippens, die de hoeve verpachtte maar er ook geruime tijd zelf woonde (cf. rijkelijke afwerking boerenhuis) en daardoor een getuige is van het belang van de familie voor de geschiedenis van Knokke.

3. Omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische in casu architectuurhistorische waarde, de socio-culturele waarde en de volkskundige waarde:

- als **monument**:

De Kapel van Onze Lieve Vrouw van de Graaf Jansdijk gelegen bij de erfoprit van de hoeve Graaf Jansdijk nr. 482, gelegen te Knokke-Heist (Knokke), Graaf Jansdijk ; bekend ten kadaster: Knokke-Heist, 3e afdeling, sectie K, perceelnummer(s) 535A(DEEL).

De **historische in casu architectuurhistorische waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een typevoorbeeld van een kapelletje gebouwd in de 19de of begin 20ste eeuw, waarbij werd gekozen voor een eenvoudige neogotische stijl, gekenmerkt door baksteenbouw met spitsbogige muuropeningen. Typisch is de interieuraankleding waarin een Mariagrot centraal staat.

De **socio-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een bekende kapel in de streek, wegens de bedevaarten die sinds 1908 worden georganiseerd naar deze bidplaats.
- als zijnde een herkenbaar en typerend punt in het landschap langs de Graaf Jansdijk

De **volkskundige waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een kenmerkend voorbeeld van een wegkapel gebouwd op privé-initiatief in 1893 in het kader van de nog steeds levende volksdevotie voor Maria, door wiens voorspraak wonderbaarlijke genezingen zouden zijn gebeurd.

4. Omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische waarde, socio-culturele waarde en volkskundige waarde:

- als **monument**:

De Molen van Siska, gelegen te Knokke-Heist (Knokke), Zevenkote 1; bekend ten kadaster: Knokke-Heist, 3e afdeling, sectie K, perceelnummer(s) 138R(DEEL).

De **historische waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een getuige van de ontwikkeling van een landelijk dorp tot prestigieuze badplaats eind 19de eeuw, in casu Knokke, waarbij de molen met molenaarshuis in Zevenkote een scharnierfunctie heeft bekleed.

De **socio-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een architecturale getuige van de pre-industriële nijverheid in een 19de-eeuws dorp, waarbij de functie van bakker-molenaar werd gecombineerd met herberg
- als zijnde een getuige van de evolutie in de vakantiebehuizing, waarbij in het interbellum molens werden omgebouwd tot modieuze vakantieverblijven, cf. de bewoning van de Molen van Siska door kunstschilder Felix Labisse.

De **volkskundige waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een belangrijke getuige van een nationaal en zelfs internationaal gekende traditie die bij de ontwikkeling van het toerisme in Knokke is ontstaan, nl. de wafelenbak van de beroemde volksfiguur Moeder Siska.

Art. 2. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 15-10-2003

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN